

Számunkra mostanában némi fejfájást okoz, hogy egyrészt kis államként egy uniós birodalom megteremtésének szándékával szemben ragaszkodunk nemzetállami kompetenciáinkhoz, ugyanakkor kulturális nemzeti tudatunk feszegeti a politikai határokat, és egy szélesebb kulturális kontextus megteremtésére törekszik. Az európai birodalmi szándékokkal szemben egyfajta „schengeni kulturális tér” jelentené az alternatívát.

Nemzetszemléletünk talán némi lépéselőnyt jelent számunkra.

Csak hogy lépniük is kellene már! Hiszen a politikai határainkon kívül élő magyar közösségek tekintetében a legaggasztóbb alternatívát igazából nem valamiféle európai identitás jelenti, hanem a kevert nyelvűséggel járó zavart nemzeti önazonosság. A magyar-

ságunkra való folyamatos törekvés kifáradása. Ez az önfeladás, vagyis az asszimiláció első lépcsőfoka, ahonnan már nehéz visszalépni. Kolozsvárt vagy Székelyföldön gyakran üti meg a fülemet, hogy a szomszéd reggel bekapcsolja a kalorifert, pix-szel összeírja a bevásárolni valót, aztán pungával megy az alimentara-ba, amely azonban inventar miatt zárva van... És még nem is vagyunk igazán a végeken! De hát éppen a moldvai csángók példája mutatja, hogy bajnak nagy baj ugyan, de nem a kevert nyelvűség a legnagyobb veszedelem. Hanem a kevert nyelvűséggel gyakran együtt járó zavart nemzeti tudat. A korondi és körösfői út menti árusok boltjaiban a fatáblára vésett Székely Himnusz mellett a Románia-felirattal ékesített kis faragott székelykapuk egyazon mester munkái! Nyelvében haldoklik a nemzet?... Orvosára vár!

DERES KORNÉLIA

Dériker

*A panelagyban csótányirtást terveznek,
ötszáz fehér védőruha fecskendővel érkezik.
Félezer deres robotol. Mondjuk úgy: dériker.
A csótány repedésbe mászó gondolat,
a rosszabbik fajtából. Lárvája is mérgezi
az álmot. A fecskendőből gél ömlik rájuk,
sarkvidéki fagy. Minden szomszédnak
együtt kell működnie, különben a hatás
elmarad. A gondolat megtelepszik,
és nem mossa ki méreg, se hó. Estéknént
összetett szemével figyel a sarokból.*

Öregrend

*Egy szobába lépj, hol ott maradt a kánikula.
Karvalyos kanapék, rongylábú székek
otthona: üvegajtó mögül kutyaszemek lesik
a zivatar előjelét. Fordulj balra, a kopott szőnyeg
mintájáról rántsd le szemed, hiába babonáz,
hiába követ. A folyosó kockáit egy korábbi
században dobták ki, ne törődj vele, végül
melyikük nyert, melyik sanda kockázó.
A sarokban találj rá arra, aki már az öregrend
tagja. Óhatatlanul poros. Fogd fel őt, jegyezd le
macskakörmeit. Tanuld meg a végét is valaminek.*